Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (ôsma komora)

zo 4. októbra 2024*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Vlastné zdroje Európskej únie – Ochrana finančných záujmov Únie – Nariadenie (EÚ) č. 1303/2013 – Článok 2 bod 36 – Pojem ‚nezrovnalosť' – Článok 143 ods. 2 – Poškodenie rozpočtu Únie zaťažením neoprávnenou výdavkovou položkou – Určenie uplatniteľnej sadzby finančnej opravy – Škála paušálnych sadzieb opravy – Zásada proporcionality"

Vo veci C-175/23,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Administrativen săd Veliko Tarnovo (Správny súd Veliko Tarnovo, Bulharsko) z 8. marca 2023 a doručený Súdnemu dvoru 21. marca 2023, ktorý súvisí s konaním:

Obština Svištov

proti

Răkovoditel na Upravľavaštija organ na Operativna programa „Regioni v rastež" 2014 – 2020,

SÚDNY DVOR (ôsma komora),

v zložení: predseda ôsmej komory N. Piçarra (spravodajca), sudcovia N. Jääskinen a M. Gavalec,

generálna advokátka: T. Ćapeta,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– estónska vláda, v zastúpení: M. Kriisa, splnomocnená zástupkyňa,

– Európska komisia, v zastúpení: D. Drambozova a J. Hradil, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálnej advokátky, že vec bude prejednaná bez jej návrhov,

* Jazyk konania: bulharčina.

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 2 bodu 36 a článku 143 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (Ú. v. EÚ L 347, 2013, s. 320).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Obštinou Svištov (obec Svištov, Bulharsko) a Răkovoditel na Upravljavaštija organ na Operativna programa „Regioni v rastež“ 2014-2020 (vedúci riadiaceho orgánu operačného programu „Rozvoj regiónov“ 2014 – 2020) (ďalej len „riadiaci orgán“) vo veci rozhodnutia, ktorým tento orgán uložil tejto obci finančnú opravu z dôvodu porušenia pravidiel výberu uchádzača pri zadaní verejnej zákazky.

Právny rámec

Právo Únie

Nariadenie č. 1303/2013

3 Podľa odôvodnenia 120 nariadenia č. 1303/2013 „s cieľom poskytnúť právnu istotu pre členské štáty je vhodné stanoviť v súvislosti s fondmi… konkrétne opatrenia a postupy pre finančné opravy vykonávané členskými štátmi a [Európskou k]omisiou v súlade so zásadou proporcionality“.

4 Článok 2 tohto nariadenia s názvom „Vymedzenie pojmov“ v bodoch 36 a 37 stanovuje:

„Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

36) ‚nezrovnalosť‘ je akékoľvek porušenie práva Únie alebo vnútroštátneho práva týkajúceho sa jeho uplatňovania, vyplývajúce z konania alebo opomenutia hospodárskeho subjektu, ktorý sa zúčastňuje na vykonávaní [fondov], dôsledkom čoho je alebo by bolo poškodenie rozpočtu Únie zaťažením rozpočtu Únie neoprávnenou výdavkovou položkou;

37) ‚hospodársky subjekt‘ je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba alebo iný subjekt, ktorý sa zúčastňuje na poskytnutí pomoci z [fondov]… s výnimkou členského štátu, ktorý svoje právomoci vykonáva ako orgán verejnej správy.“

5 Článok 143 uvedeného nariadenia, nazvaný „Finančné opravy vykonané členskými štátmi“, v odsekoch 1 a 2 stanovuje:

„1. Členské štáty sú v prvom rade zodpovedné za vyšetrovanie nezrovnalostí a uskutočňovanie požadovaných finančných opráv a vymáhanie. V prípade systémovej nezrovnalosti členský štát rozšíri svoje vyšetrovanie na všetky operácie, ktoré by mohli byť negatívne ovplyvnené.

2. Členský štát vykoná požadované finančné opravy v súvislosti s individuálnymi alebo systémovými nezrovnalosťami zistenými v operáciách alebo operačných programoch. Finančné opravy pozostávajú zo zrušenia celého verejného príspevku na operáciu alebo operačný program alebo jeho časti. Členský štát vezme do úvahy povahu a závažnosť nezrovnalostí a finančnú stratu spôsobenú fondom… a uplatní primeranú opravu. …“

6 Článok 144 toho istého nariadenia s názvom „Kritériá na vykonávanie finančných opráv“ v odsekoch 1 a 2 stanovuje:

„1. Komisia uskutoční finančné opravy prostredníctvom vykonávacích aktov zrušením celého príspevku Únie na operačný program alebo jeho časti…, keď po vykonaní potrebného preskúmania príde k záveru, že:

…

b) členský štát si pred začatím opravného konania podľa tohto odseku neplnil svoje povinnosti podľa článku 143;

…

Komisia vychádza pri svojich finančných opravách z jednotlivých prípadov zistených nezrovnalostí a zohľadňuje systémovú povahu nezrovnalosti. Keď sa suma výdavkov [vykazujúcich nezrovnalosti - *neoficiálny preklad*] pre fondy… nedá presne určiť, Komisia uplatní paušálnu sadzbu [opravy – *neoficiálny preklad*] alebo extrapolovanú finančnú opravu.

2. Komisia pri rozhodovaní o výške opravy podľa odseku 1 dodržiava zásadu proporcionality tým, že zohľadní povahu a závažnosť nezrovnalosti a rozsah a finančné dôsledky nedostatkov systémov riadenia a kontroly zistených v operačnom programe.“

Usmernenia Komisie z roku 2019

7 V súlade s bodom 1.4 rozhodnutia Komisie C(2019) 3452 final zo 14. mája 2019, ktorým sa stanovujú usmernenia o určovaní finančných opráv, ktoré je potrebné uplatňovať na výdavky financované Úniou pri nedodržaní platných pravidiel verejného obstarávania (ďalej len „usmernenia Komisie z roku 2019“), s názvom „Kritériá, ktoré treba zvážiť pri rozhodovaní o primeranej sadzbe opravy“, platí, že „ak vzhľadom na povahu nezrovnalosti nie je možné presne vyčísliť finančný vplyv, ale táto nezrovnalosť ako taká môže mať vplyv na rozpočet, Komisia môže vypočítať výšku opravy, ktorá sa má uplatniť, na základe troch kritérií, konkrétne povahy a závažnosti… nezrovnalostí a z toho vyplývajúcej finančnej straty pre fondy. Z toho vyplýva, že finančné opravy uplatňované na základe škály paušálnych sadzieb uvedených v oddiele 2 týchto usmernení (5 %, 10 %, 25 % a 100 %) sú v súlade so zásadou proporcionality. Tým nie je dotknutá

skutočnosť, že pri výpočte konečnej výšky opravy, ktorá sa má uplatniť, by sa mali zohľadniť všetky charakteristiky nezrovnalosti zistenej v súvislosti s prvkami zohľadnenými pri stanovovaní tejto paušálnej sadzby…“

Bulharské právo

8 Podľa článku 70 ods. 1 bodu 9 Zakon za upravlenie na sredstvata ot evropejskite fondove pri spodeleno upravlenie (zákon o riadení prostriedkov z európskych fondov so zdieľaným riadením, DV č. 101 z 22. decembra 2015, názov zmenený – DV č. 51 z 1. júla 2022) v znení uplatniteľnom na spor vo veci samej (DV č. 52 z 9. júna 2020) (ďalej len „ZUSEFSU“) platí, že, „finančnú podporu z [európskych štrukturálnych a investičných fondov] možno úplne alebo čiastočne zrušiť finančnou opravou z dôvodu nezrovnalosti porušujúcej pravidlá výberu úspešného uchádzača uvedené v štvrtej kapitole, ku ktorej došlo konaním alebo opomenutím príjemcu, dôsledkom čoho je alebo by bolo poškodenie zdrojov [európskych štrukturálnych a investičných fondov]“. Článok 70 ods. 2 ZUSEFSU stanovuje, že „prípady nezrovnalostí, ktoré vedú k finančným opravám podľa odseku 1 bodu 9, sa uvedú v normatívnom akte Rady ministrov“.

9 Článok 1 bod 1 Naredba za posočvane na nerednosti, predstavľavašti osnovania za izvăršvane na finansovi korekcii, i procentnite pokazateli za opredeľane razmera na finansovite korekcii po reda na Zakona za upravlenie na sredstvata ot Evropejskite strukturni i investicionni fondove (výnos o zisťovaní nezrovnalostí, ktoré sú dôvodom na vykonanie finančných opráv, a o percentuálnych ukazovateľoch na určenie výšky finančných opráv podľa zákona o riadení prostriedkov z európskych fondov so zdieľaným riadením) (DV č. 27 z 31. marca 2017), v znení uplatniteľnom na spor vo veci samej (ďalej len „výnos“), stanovuje „prípady nezrovnalostí spočívajúce v porušení pravidiel výberu dodávateľa podľa štvrtej kapitoly [ZUSEFSU], vyplývajúce z konania alebo opomenutia príjemcu, dôsledkom čoho je alebo by bolo poškodenie zdrojov európskych štrukturálnych a investičných fondov…, a ktoré sú dôvodmi finančnej opravy podľa článku 70 ods. 1 bodu 9 [ZUSEFSU]“.

10 Podľa článku 2 ods. 1 a 2 výnosu sú nezrovnalosti uvedené v článku 1 bode 1 a sadzby finančných opráv, ktoré sa na ne uplatňujú, uvedené v prílohe č. 1 k tomuto výnosu vrátane nezrovnalostí, ku ktorým došlo pred nadobudnutím účinnosti zákona o verejnom obstarávaní.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

11 Na základe dohody s riadiacim orgánom dostala obec Svištov grant na projekt v rámci operačného programu „Rozvoj regiónov“ 2014 – 2020, ktorý bol čiastočne financovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR).

12 Na účely realizácie tohto projektu obec Svištov, konajúca ako verejný obstarávateľ podľa vnútroštátneho zákona o verejnom obstarávaní, vyhlásila verejné obstarávanie týkajúce sa dvoch častí. Na konci tohto postupu boli podpísané dve zmluvy s dvoma hospodárskymi subjektmi, z ktorých každý bol úspešný pre jednu z týchto častí.

13 Riadiaci orgán pri kontrole vykonanej na základe podnetu konštatoval, že v uvedenom postupe došlo k nezrovnalosti. Rozhodnutím z 18. februára 2022 tento orgán preto uplatnil voči tejto obci finančnú opravu vo výške 10 % sumy poskytnutého grantu.

14 Rozsudkom z 28. apríla 2022 Administrativen săd Veliko Tarnovo (Správny súd Veliko Tarnovo, Bulharsko), na ktorý obec Svištov podala žalobu, zrušil toto rozhodnutie z dôvodu, že nedošlo k porušeniu žiadneho ustanovenia vnútroštátneho zákona o verejnom obstarávaní, takže nedošlo k porušeniu postupu verejného obstarávania prác.

15 Riadiaci orgán podal proti tomuto rozsudku kasačný opravný prostriedok na Vărchoven administrativen săd (Najvyšší správny súd, Bulharsko), ktorý bez toho, aby zrušil uvedený rozsudok, dospel k záveru, že sporné skutkové okolnosti predstavovali nezrovnalosť inej povahy vyplývajúcu z porušenia ustanovení prílohy č. 1 k výnosu, pre ktorú bola stanovená iná sadzba finančnej opravy.

16 V nadväznosti na nový podnet riadiaci orgán vykonal novú kontrolu riadenia projektu, na základe ktorej zistil nezrovnalosť vyplývajúcu z porušenia pravidiel verejného obstarávania. Rozhodnutím zo 14. novembra 2022 riadiaci orgán uplatnil voči obci Svištov finančnú opravu vo výške 5 % oprávnených nákladov zmlúv uzavretých s oboma hospodárskymi subjektmi.

17 Táto obec podala proti tomuto rozhodnutiu žalobu na Administrativen săd Veliko Tarnovo (Správny súd Veliko Tarnovo), ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania.

18 Tento súd uvádza, že riadiaci orgán konštatoval existenciu nezrovnalosti v zmysle prílohy č. 1 k výnosu bez toho, aby preskúmal, či rozpočet Únie utrpel alebo mohol utrpieť stratu, a bez toho, aby zohľadnil závažnosť predmetného porušenia a uplatnil zodpovedajúcu sadzbu finančnej opravy stanovenú v tejto prílohe.

19 Hoci článok 70 ods. 1 bod 9 ZUSEFSU je podľa vnútroštátneho súdu v súlade s článkom 2 bodom 36 nariadenia č. 1303/2013, pokiaľ ide o definíciu pojmu nezrovnalosť, článok 70 ods. 2 ZUSEFSU a článok 2 výnosu „v praxi zavádzajú nevyvrátiteľnú domnienku, podľa ktorej sa porušenia vnútroštátneho práva (vrátane pravidiel verejného obstarávania) uvedené v [tomto výnose] *a priori* považujú za nezrovnalosti [v zmysle článku 2 bodu 36 tohto nariadenia], čo zahŕňa aj domnienku skutočnej alebo pravdepodobnej škody spojenej so spáchaním takýchto porušení, ako aj domnienku príčinnej súvislosti medzi porušením a ujmou alebo rizikom škody“.

20 Keďže podľa tohto súdu uplatniteľná vnútroštátna právna úprava ukladá riadiacemu orgánu povinnosť stanoviť výšku finančnej opravy, ktorá sa má zaplatiť, len na základe paušálnej sadzby stanovenej vo vyššie uvedenej prílohe, tento súd sa pýta, či takáto právna úprava plne zaručuje uplatnenie zásady proporcionality, ako vyplýva z článku 143 ods. 2 nariadenia č. 1303/2013.

21 Za týchto podmienok Administrativen săd Veliko Tarnovo (Správny súd Veliko Tarnovo) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Je vzhľadom na logický a teleologický výklad článku 2 bodu 36 a článku 143 ods. 2 nariadenia č. 1303/2013 vnútroštátna právna úprava, ako je tá, ktorá [vyplýva] z článku 70 ods. 2… ZUSEFSU v spojení s článkom 2 ods. 1 a 2 výnosu, ktorá vždy predpokladá existenciu nezrovnalosti v prípade porušenia pravidiel verejného obstarávania zaradených do normatívneho zoznamu, v súlade [s právom Únie]?

2. Je vnútroštátna úprava vyplývajúca z ustanovenia článku 70 ods. 2 ZUSEFSU v spojení s článkom 2 ods. 1 a 2 výnosu… pri zohľadnení potreby individualizácie každého konkrétneho a špecifického porušenia pravidla platného v oblasti verejného obstarávania v súlade so zásadou proporcionality podľa článku 143 ods. 2 [tretej] vety nariadenia č. 1303/2013?“

O prejudiciálnych otázkach

22 Svojimi dvoma otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 143 ods. 2 nariadenia č. 1303/2013 vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej akékoľvek porušenie pravidiel verejného obstarávania predstavuje „nezrovnalosť“ v zmysle článku 2 bodu 36 tohto nariadenia, ktorá automaticky vedie k uplatneniu finančnej opravy, ktorej výška sa určí na základe vopred stanovenej škály paušálnych sadzieb opravy.

23 V prvom rade pojem „nezrovnalosť“ je definovaný v článku 2 bode 36 nariadenia č. 1303/2013 ako akékoľvek porušenie práva Únie alebo vnútroštátneho práva týkajúceho sa jeho uplatňovania, vyplývajúce z konania alebo opomenutia hospodárskeho subjektu, dôsledkom čoho je alebo by bolo poškodenie rozpočtu Únie zaťažením rozpočtu Únie neoprávnenou výdavkovou položkou. Existencia takejto nezrovnalosti teda predpokladá splnenie troch podmienok, a to porušenie uplatniteľného práva, konanie alebo opomenutie hospodárskeho subjektu, ktoré viedlo k tomuto porušeniu, a skutočnú alebo potenciálnu škodu pre rozpočet Únie (pozri analogicky rozsudky z 1. októbra 2020, Elme Messer Metalurgs, C-743/18, EU:C:2020:767, body 50 a 51, ako aj z 8. júna 2023, ANAS, C-545/21, EU:C:2023:451, body 27 a 29).

24 Prvá podmienka sa týka nielen porušenia ustanovenia práva Únie ako takého, ale aj porušenia ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré sa uplatňujú na operácie podporované štrukturálnymi fondmi Únie, a tým prispievajú k zabezpečeniu správneho uplatňovania práva Únie týkajúceho sa riadenia projektov financovaných z týchto fondov (rozsudky z 1. októbra 2020, Elme Messer Metalurgs, C-743/18, EU:C:2020:767, bod 52, ako aj z 8. júna 2023, ANAS, C-545/21, EU:C:2023:451, bod 30).

25 Pokiaľ ide o druhú podmienku, a to, že predmetná nezrovnalosť bola spôsobená konaním alebo opomenutím hospodárskeho subjektu, článok 2 bod 37 nariadenia č. 1303/2013 definuje „hospodársky subjekt“ ako akúkoľvek fyzickú alebo právnickú osobu alebo iný subjekt, ktorý sa zúčastňuje na vykonávaní pomoci z fondov s výnimkou členských štátov, ktoré svoje právomoci vykonávajú ako orgán verejnej správy.

26 Tretia podmienka vyžaduje, aby porušenie uplatniteľného práva zo strany hospodárskeho subjektu „viedlo alebo by mohlo viesť“ k negatívnemu vplyvu na všeobecný rozpočet Únie. Zo samotného znenia článku 2 bodu 36 tohto nariadenia, najmä z výrazu „dôsledkom čoho… by bolo“, vyplýva, že ak „nezrovnalosť“ v zmysle tohto ustanovenia nevyžaduje preukázanie presného finančného vplyvu na rozpočet Únie, porušenie uplatniteľných pravidiel predstavuje „nezrovnalosť“, pokiaľ nemožno vylúčiť možnosť, že toto porušenie mohlo mať dôsledky na rozpočet dotknutého fondu (rozsudky zo 6. decembra 2017, Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere, C-408/16, EU:C:2017:940, body 60 a 61, ako aj z 8. júna 2023, ANAS, C-545/21, EU:C:2023:451, bod 38).

27 Z vyššie uvedeného vyplýva, že za „nezrovnalosť“ v zmysle článku 2 bodu 36 nariadenia č. 1303/2013 možno považovať len porušenie, ktorého dôsledkom „je alebo by bolo“ poškodenie rozpočtu Únie. Toto ustanovenie preto bráni tomu, aby sa akékoľvek porušenie práva Únie alebo vnútroštátneho práva uplatniteľného na operácie podporované štrukturálnymi fondmi Únie považovalo za porušenie, ktoré automaticky poškodzuje rozpočet Únie, alebo za porušenie, ktoré môže stále spôsobiť poškodenie tohto rozpočtu, a to bez ohľadu na účinky takéhoto porušenia na rozpočet Únie.

28 V druhom rade, pokiaľ ide o určenie výšky finančnej opravy, z článku 143 ods. 1 a 2 nariadenia č. 1303/2013 vyplýva, že prednostne prináleží členským štátom, aby zistili individuálne a systémové nezrovnalosti, ako aj vykonali primerané finančné opravy vo vzťahu k nezrovnalostiam zisteným v operáciách alebo operačných programoch. Tieto opravy spočívajú v zrušení celého verejného príspevku na operačný program alebo jeho časti na základe kritérií týkajúcich sa povahy nezrovnalostí, ich závažnosti, ako aj finančnej straty, ktorá z toho vyplýva pre dotknutý fond.

29 Okrem toho z článku 144 ods. 1 a 2 nariadenia č. 1303/2013 vyplýva, že ak Komisia dospeje k záveru, že členský štát nesplnil povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 143 tohto nariadenia, musí vykonať finančné opravy a zrušiť celý príspevok Únie na predmetný operačný program alebo jeho časť, a to na základe jednotlivých prípadov zistených nezrovnalostí a s prihliadnutím na to, či táto nezrovnalosť má alebo nemá systémovú povahu. Ak nie je možné presne vyčísliť výšku výdavkov vykazujúcich nezrovnalosti na ťarchu fondov, Komisia uplatní paušálnu alebo extrapolovanú finančnú opravu v súlade so zásadou proporcionality, pričom zohľadní najmä povahu a závažnosť nezrovnalosti. Na tento účel môže Komisia stanoviť škálu paušálnych sadzieb opravy uplatniteľných na porušenia práva Únie alebo vnútroštátneho práva, ktoré treba kvalifikovať ako „nezrovnalosti“ v zmysle článku 2 bodu 36 uvedeného nariadenia.

30 Členské štáty môžu tiež stanoviť takúto škálu paušálnych sadzieb opravy na základe článku 143 nariadenia č. 1303/2013 v spojení s jeho odôvodnením 120 s cieľom poskytnúť „v súlade so zásadou proporcionality“ právnu istotu.

31 S cieľom konkretizovať kritériá uplatniteľné na finančné opravy vykonané na základe škály paušálnych sadzieb opravy môžu členské štáty zohľadniť taký dokument, akým sú usmernenia Komisie z roku 2019, aj keď pre ne nie sú záväzné. V bode 1.1 týchto usmernení sa orgánom členských štátov odporúča „aby pri oprave nezrovnalostí, ktoré zistili ich vlastné útvary, uplatňova[li] kritériá a sadzby finančných opráv stanovené v týchto usmerneniach“ (pozri analogicky rozsudok z 8. júna 2023, ANAS, C-545/21, EU:C:2023:451, bod 45).

32 Z bodu 1.4 uvedených usmernení pritom vyplýva, že ak nie je možné presne vyčísliť finančné dôsledky pre dotknutú zákazku, pri uplatnení paušálnej sadzby finančnej opravy vo výške 5 %, 10 %, 25 % alebo 100 % stanovenej v článku 144 ods. 1 nariadenia č. 1303/2013 treba napriek tomu zohľadniť povahu a závažnosť zistenej nezrovnalosti, ako aj finančnú stratu, ktorá z toho pre fond vyplýva, aby uplatnenie takejto sadzby bolo v súlade so zásadou proporcionality (pozri analogicky rozsudok z 8. júna 2023, ANAS, C-545/21, EU:C:2023:451, bod 46).

33 Okrem toho, hoci sa Komisia a členské štáty môžu opierať o škálu paušálnych sadzieb opravy, nič to nemení na tom, že určenie konečnej sumy opravy, ktorá sa má uplatniť, nevyhnutne zahŕňa vykonanie individuálneho a podrobného preskúmania zohľadňujúceho všetky osobitosti, ktorými sa vyznačuje zistená nezrovnalosť, vo vzťahu ku skutočnostiam zohľadneným pri stanovení tejto sadzby, ktoré môžu odôvodňovať uplatnenie vyššej finančnej opravy alebo ju naopak znížiť (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 14. júla 2016, Wrocław – Miasto na prawach powiatu, C-406/14, EU:C:2016:562, body 48 a 49).

34 Z vyššie uvedeného vyplýva, že výška finančnej opravy sa v zásade nemusí určiť automaticky len na základe vopred stanovenej škály paušálnych sadzieb opravy.

35 V treťom rade v rozsahu, v akom sa vnútroštátny súd domnieva, že uplatnenie vnútroštátnej právnej úpravy dotknutej vo veci samej v praxi vedie k záveru, že každé porušenie pravidiel verejného obstarávania predstavuje „nezrovnalosť“ v zmysle článku 2 bodu 36 nariadenia č. 1303/2013, ktorá musí byť sankcionovaná automatickým uplatnením vopred stanovenej paušálnej opravy, treba pripomenúť, že zásada výkladu vnútroštátneho práva v súlade s právom Únie ukladá najmä vnútroštátnym súdom povinnosť zohľadniť vnútroštátne právo ako celok a uplatniť výkladové metódy, ktoré toto právo uznáva, s cieľom zaručiť úplnú účinnosť práva Únie a dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným týmto právom (pozri v tomto zmysle rozsudky z 24. januára 2012, Dominguez, C-282/10, EU:C:2012:33, bod 27, a z 11. novembra 2015, Klausner Holz Niedersachsen, C-505/14, EU:C:2015:742, bod 34).

36 Vnútroštátny súd sa nemôže platne domnievať, že nemôže vykladať ustanovenie vnútroštátneho práva v súlade s právom Únie len z toho dôvodu, že toto ustanovenie bolo sústavne vykladané v zmysle, ktorý nie je zlučiteľný s týmto právom, alebo ho takým spôsobom uplatňujú príslušné vnútroštátne orgány (pozri v tomto zmysle rozsudky z 19. apríla 2016, DI, C-441/14, EU:C:2016:278, bod 34, a zo 4. marca 2020, Telecom Italia, C-34/19, EU:C:2020:148, bod 61).

37 Táto povinnosť konformného výkladu je však obmedzená všeobecnými zásadami práva, vrátane zásady právnej istoty, a nemôže slúžiť ako základ na výklad vnútroštátneho práva *contra legem* (pozri najmä rozsudky zo 14. januára 2014, Association de médiation sociale, C-176/12, EU:C:2014:2, bod 39, a z 21. januára 2021, Whiteland Import Export, C-308/19, EU:C:2021:47, bod 62).

38 Vnútroštátnemu súdu teda prináleží, aby na jednej strane preskúmal, či vnútroštátnu právnu úpravu dotknutú vo veci samej možno vykladať v tom zmysle, že za „nezrovnalosti“ v zmysle článku 2 bodu 36 nariadenia č. 1303/2013 možno považovať len porušenia práva Únie alebo vnútroštátneho práva, dôsledkom ktorých je alebo by mohlo byť poškodenie rozpočtu Únie. Na druhej strane mu prináleží určiť, či táto právna úprava umožňuje zohľadniť najmä povahu a závažnosť nezrovnalosti a uplatniť „primeranú opravu“ v zmysle článku 143 ods. 2 tohto nariadenia.

39 V prípade, že by sa takýto konformný výklad ukázal ako nemožný, treba ešte pripomenúť, že každý vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje v rámci svojej právomoci, má v súlade so zásadou spolupráce uvedenou v článku 4 ods. 3 ZEÚ povinnosť neuplatniť akékoľvek ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré je v rozpore s priamo uplatniteľným právom Únie, ako sú ustanovenia nariadenia, a chrániť tak práva, ktoré toto nariadenie priznáva jednotlivcom (pozri v tomto zmysle rozsudky z 8. septembra 2010, Winner Wetten, C-409/06, EU:C:2010:503, bod 55, ako aj z 21. januára 2021, Whiteland Import Export, C-308/19, EU:C:2021:47, body 31 a 63).

40 Vzhľadom na predchádzajúce dôvody treba na položené otázky odpovedať tak, že článok 143 ods. 2 nariadenia č. 1303/2013 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej akékoľvek porušenie pravidiel verejného obstarávania predstavuje „nezrovnalosť“ v zmysle článku 2 bodu 36 tohto nariadenia, ktorá má automaticky za následok uplatnenie finančnej opravy, ktorej výška sa určí na základe vopred stanovenej škály paušálnych sadzieb opravy.

O trovách

41 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (ôsma komora) rozhodol takto:

Článok 143 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006,

sa má vykladať v tom zmysle, že:

bráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej akékoľvek porušenie pravidiel verejného obstarávania predstavuje „nezrovnalosť“ v zmysle článku 2 bodu 36 tohto nariadenia, ktorá má automaticky za následok uplatnenie finančnej opravy, ktorej výška sa určí na základe vopred stanovenej škály paušálnych sadzieb opravy.

Podpisy